

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Novosti v Tozdu Jelka

Lesno predelovalna dejavnost Jelke sega v obdobje pred drugo svetovno vojno. Ob formalni ustanovitvi podjetja v letu 1956, se je žagarska predelava lesa razširila na lesno embalažo, ladijski pod in na druge enostavnejše proizvode. Podlaga sedanji (velikoserijski) proizvodnji ploskovnega pohištva je bila večja rekonstrukcija ob koncu šestdesetih let.

Z ustanovitvijo sestavljene organizacije Sozd Slovenijales in povezavo s članstvom Jelke in Bresta v njej, so se delavci Jelke leta 1978 z referendumom odločili oblikovati temeljno organizacijo in jo združiti v delovno organizacijo Brest. Tozd Jelka je tako zdaj že deset let ena izmed desetih temeljnih organizacij Bresta.

Gibanja v ponudbi in povpraševanju so zadnja leta precej neugodna, predvsem za proizvajalce enostavnega ploskovnega in še posebej ostrobnega komponibilnega pohištva. Položaj se je zaostрил zlasti še z nedavno podražitvijo denarja (kapitala), ki pa ga takšna proizvodnja glede na zaloge zahteva. Prehod na bistveno večje število modelov (programov) je težak zaradi premajhne tehnično-tehnološke oziroma kadrovske prilagodljivosti. Vse to je značilno za Jelko, saj je odpisanost strojne opreme kar 89-odstotna, lastnih obratnih sredstev tozd praktično nima, kadrovska sestava doslej ni omogočala prehoda na širše inženirsko poslovanje oziroma na pestro pohištveno ponudbo.

Problem se je še zaostрил v času zadnjih gospodarskih prenov v Jugoslaviji, ko je med prvimi nastopila tržnost na področju denarnega gospodarstva, na trgu surovin, in se pokazala v slabšanju kupne moči prebivalstva. Položaj v Jelki je težji še zato, ker so se (zlasti v začetku letošnjega leta) izrazito poslabšali pogoji na področju primarne predelave lesa. Poleg tega gozdno gospodarstvo zmanjšuje svoj letni posek, kakovost gozdnih sortimentov pa se tudi objektivno slabša zaradi bolezni oziroma odmiranja gozdov. Poleg tega je poslovanje Jelke podvojeno s poslovanjem dveh temeljnih organizacij Bresta.

Tako v Tozdu Pohištvo poteka tehnološko skoraj enaka proizvodnja pohištva in v Tozdu Žagalnica proizvodnja žaganega lesa.

Te in druge okoliščine so se odrazile na rezultatih Jelke. Nekaj časa, oziroma po ključnem računu za leto 1987, je bilo mogoče njeno izgubo še pokriti. Toda izguba se je kljub številnim ukrepom ponovila v prvem četrtletju in se še povečala (na okrog 560 milijonov) ob polletju.

Ocene poslovanja niso kazale na izboljšanje trendov.

Vodstvo delovne in temeljne organizacije je ugotovilo, da so potrebni temeljitější ukrepi. Sočasno z izdelavo oziroma s potrditvijo razvojnih usmeritev Bresta, ki jih je v luči novih pogojev delavskim svetom predložil glavni direktor, je vodstvo izdelalo tudi investicijsko sanacijski program za Tozd Jelka. Ta v celoti zasleduje splošno sprejeta Brestova izhodišča, ki so predvsem v tem:

- da se bodo dejavnosti med seboj bolj dopolnjevale in ne podvajale (specializacija),
- da bo proizvodnja racionalna in stopnja izkoriščenosti zmogljivosti visoka,
- da bo organiziranost dela bistveno boljša in obvladovana s sodobnejšimi metodami vodenja proizvodnje,
- da bo dosežena večja stopnja zavzetosti za delo, večje spoštovanje kakovosti in rokov in s tem večja produktivnost dela.

Na teh izhodiščih je zastavljena sanacija za Tozd Jelka. Tržno podlago predstavlja dolgoročna pogodba s švedsko firmo IKEA, ki je znana po

svojih razmeroma ostrih zahtevah, vendar je pripravljena omogočiti tržno in proizvodno rekonstrukcijo Jelke za svoje potrebe. Zahteva pa predvsem spoštovanje rokov in kakovosti. Brest sodeluje z IKEO že več kot deset let.

Po daljših pogajanjih je dogovorjeno, da bo Jelka postala specializirani proizvajalec ploskovnega pohištva s pigmentnimi laki. Po potrebi bo Jelka manjši del svojih zmogljivosti za površinsko obdelavo nudila tudi drugim uporabnikom.

Takšna sanacija se v celoti vključuje v Brestov razvojni koncept.

Življenje bi bilo seveda prelepo, če se ne bi pojavile tudi težave. Omenili smo že, da je prevladala ocena, da so v Jelki in Brestu potrebni korenitější ukrepi.

Zaradi hitro poslabšujočih se pogojev gospodarjenja in s tem povezanih rezultatov, ter da bi se pripravili na investicijo, smo bili prisiljeni ustaviti proizvodnjo v Tozdu Jelka. Sredi avgusta smo morali

za večino Jelkinih delavcev na hitro poiskati delo v drugih temeljnih organizacijah Bresta. To je pri nekaterih seveda povzročilo nejevoljo. Toda časi v gospodarstvu so kruti. Kdor se je s podobnimi vprašanji ukvarjal, ve, da jih ne gre podcenjevati. Morali bomo razumeti, kako veliki naporji so potrebni, da bi ohranili čimveč delovnih mest, ki dajejo dohodek — in ne izgubo. Zato se bomo morali sprijazniti z večkratnimi in včasih tudi zelo hitrimi ukrepi. Tako moramo samo zaradi reševanja dohodkovnosti in boljših rezultatov Bresta, in s tem zaradi varovanja socialne varnosti na dolgoročni osnovi, razumeti včasih hitre kadrovske in organizacijske odločitve. Na takšen način je bila podana tudi strokovna obrazložitev o ukinitvi žage v Tozdu Jelka, saj si Brest za 40.000 m³ hlobovine, kolikor je dobiva, ne more več privoščiti stroškov za dva žagarska obrata. To je povzročilo hudo nejevoljo v krajevni skupnosti.

Brest je pri tem izjavil, da spoštuje tudi druge interese, žal pa jih zaradi težavnega položaja ne more finančno pokrivati.

Naloge v Tozdu Jelka so torej tu.

Delavski svet in zbor delavcev sta končno po nekaj zapletih sprejela investicijsko sanacijski program. Roki za izvedbo nalog so zdaj izjemno kratki. Zato je bil glede na opisano stanje na zadnji seji občinske skupščine sprejet sklep, da se začasno uvedejo ukrepi družbenega varstva v Tozdu Jelka. S tem naj bi se skrajšali nekateri nujni postopki in se utrdil ter umiril kolektiv, ki ob vseh opisanih dogajanjih in vplivih objektivno ni mogel ostati neprizadet. Zlasti še zato, ker bodo potrebne določene organizacijske in kadrovske spremembe.

Vodstvo temeljne organizacije je za čas enega leta z določenimi pooblastili zaupano kolegijskemu organu, ki ga sestavljajo Marjan Braniselj kot predsednik in člana Antun Šostarič ter Anton Popek. Nadaljnje informacije o dogajanjih v Tozdu Jelka bomo verjetno dobili prav od njih. Čeprav njih in druge delavce Jelke čakajo veliki naporji, upajmo, da bodo informacije vzpodbudne.

Z. Zabukovec

Razkošje na morju - Amorella

DO DANES V JUGOSLOVANSKIH LADJEDELNICAH ŠE NISO ZGRADILI TAKO ZAHTEVNE, LUKSUZNE, TAKO SO DOBNO OPREMLJENE, DRAGE IN VELIKE POTNISKE LADJE, KI JE VREDNA KAR 80 MILIJONOV DOLARJEV.

Na ladjo se lahko vkrca 2200 potnikov, ki se namestijo v 565 kabinah. Dvanajst metrov ladje je v morju. Tam je strojnica s štirimi motorji skupne moči 24 tisoč kW.

Elektriko proizvajajo štirje generatorji moči 2,5 mega vata. Nad strojnico je paluba v treh nadstropjih, namenjena več kot 600 osebnim in 50 tovornim avtomobilom. Poseben hidravlični sistem lahko to garažo prilagaja višini vozil.

Nad garažami so vse do dvanajste palube razne restavracije, od najcenejših na samopostrežni način, do najdražje »à la carte«, brezarinske prodajalne, butiki, diskoteka, nočni klub, bazeni, savne, solariji, otroški vrtec, frizer, brivec, ambulanta, bari, kavarne, konferenčne dvorane, igralnice...

Na ladji je delalo vsak dan po 700 delavcev. Hiteli so, kajti Amorella bi morala biti končana že meseca maja, izplula pa bo najverjetneje v začetku oktobra. Ladja je sedaj dobila dokončno podobo, lesk in blišč v notranjosti, v glavnem v belorožnati barvi, dopolnjeni s kovinsko pozlato in belo zaščitno barvo na zunanji strani.

Skandinavci imajo radi ladijska potovanja, posebno še s tako razkošno ladjo, ki nudi brezarinski nakup alkoholnih pijač in možnost »vrhunske« zabave sredi morja. Za tako vrsto zabave je Amorella imenitno opremljena.

Amorella ima satelitsko navigacijo, vso najsodobnejšo opremo in bo tako gibčna, da bo zlahka manevrirala na mestu, potnikom pa razpoložena ne bo pokvarilo niti najbolj razburkano morje. Potniki bodo pili in jedli iz kristala in

porcelana, brez bojazni, da bi valovi naredili črepinje.

Del opreme za to ladjo je izdelala tudi naša delovna organizacija Brest, nosilec posla pa je bila temeljna organizacija Gaber.

Del opreme smo napravili za Lesmino, drugi del za Slovenijales — to sta bila dva izmed kooperantov, ki sta delovala pri končni izdelavi ladje.

Z Amorello si bomo pridobili bogate izkušnje pri načrtovanju, projektiranju in organizaciji izvedbenih del. Vložili smo veliko pionirskega razvojnega dela, oblikovanja in izvedbenega inženirinskega dela, da ne govorimo o proizvodnji, ki ji je vsak izdelek predstavljal novost tako v materialu, kot v izvedbi. Vse predelne stene in pohištvo smo podrobno pregledali in testirali, pohištvo smo morali izdelati v vzorcih, da smo najprej dobili potrditev, da ustreza finskim predpisom.

Dogajalo pa se je, da smo morali v zadnjem hipu menjavati osnovne materiale. Največji del materialov je bil uvožen iz tujine, nekaj pa je bilo tudi domačega. Nekateri materiali še niso dovolj preizkušeni in ne vemo, kako se obnašajo v različnih klimatskih pogojih.

Ko analiziramo vsa dela, ki so potekala do končne izvedbe, ugotovimo, da smo se srečevali z neresljivimi problemi, ki so pokazali nekaj šibkih točk naše organiziranosti. Skozi celotno delo smo lahko ugotavljali tudi kakovost kadrov tako v proizvodnji, kot na samem objektu.

Ugotavljam namreč, da v marsičem še nismo usposobljeni za prevzem tako zahtevnega dela, ki ga je potrebno

spremljati tako komercialno kot proizvodno in izvedbeno.

Ker smo odstopali od začetnih načrtanih dogovorov, so se pokazale določene slabosti pri delitvi dela, kar je povzročilo neracionalno organizacijo delovnih mest in njihovo nezadostno izrabo na vseh ravneh sistema.

Zavedati se moramo, da Gaber sam ne more izpeljati celotnega posla, ker nima dovolj kadrov, pa tudi tehnološko ni sposoben obvladati takšne proizvodnje. Ker nismo specializirani, nimamo izvedene tipizacije in standardizacije takšnega programa v proizvodnji in se naslanjamo na kooperacijo, ki pa ima veliko slabosti in ogromno improvizacij, pri tem pa trpi kakovost izdelkov.

Na samem objektu pa smo doživeli drugo neprijetno presenečenje. Naše delo je bilo odvisno od del drugih kooperantov. Ugotovili smo, da ne moremo dobro in organizirano delati zaradi neusklajenega vodenja del s strani Lesnine in tako smo se tudi sami težko prilagajali razmeram na objektu. Celotno delo je preveč slonelo na posameznikih, ki so pripravili in vodili delo na objektu.

Spoznali smo tudi, da v delovni organizaciji nimamo najboljših monterjske ekipe, ki bi bila sposobna delati povsem samostojno. Tako ugotavljamo, da smo zagotovili zgolj številčno stanje monterjev, ne pa tudi kakovostno. Na tako zahtevnem objektu bi morali npr. delati le mizarji, ki so večji svojega dela, proizvodni delavci pa bi prišli v poštev le za pomožna in druga fizična dela. Zaradi takšnih pomanjkljivosti in tako organiziranega dela pa se seveda porabi več časa oziroma delovnih ur za določena dela. Zavzeti se moramo torej, da bi pri nadaljnjih podobnih poslih

delali ljudje, ki že imajo določene izkušnje, kajti bati se je, da bi nevešči in neizkušeni kadri porabili preveč časa in energije za ponovno kaljenje.

Na koncu lahko ugotovimo, da smo z deli na ladji Amorella končali in si tako pridobili veliko izkušenj. Le-te so lahko več vredne kot plačilo za samo delo.

Če se bomo hoteli tudi v prihodnje lotevati takšnih poslov, se moramo zavedati, da je izvedba in kakovost del od-

visna od poznavanja celotnega izdelka in kakovosti kadrov.

V različnih časopisih, po radiu in na televiziji smo si lahko prebrali in poslušali opevan posel stoletja.

Kljub temu, da je bilo v delo vloženo ogromno znanja, menim, da kupec ni povsem zadovoljen z jugoslovansko kakovostjo dela. Treba bo še veliko truda in dodatnega znanja, da ne bi postali posli, kot je izvedba Amorelline »sestre« Anabelle, vprašljivi.

I. Gornik

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU 19. OKTOBRU

SKUPŠČINA OBČINE, SKUPŠČINE SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE OBČINE CERKNICA

VABIJO

V SOBOTO, 22. OKTOBRA 1988 OB 11. URI V DOM KULTURE STARI TRG

NA SLAVNOSTNI ZBOR DELEGATOV SKUPŠČINE OBČINE, SKUPŠČINE SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI IN DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ IN OTVORITEV PRENOVLJENIH PROSTOROV ZDRAVSTVENE POSTAJE V STAREM TRGU.

OSTALE PRIREDITVE

Sobota, 8. 10. 1988 ob 15. uri v Cerknici	— Tradicionalno kolesarsko tekmovanje za pokal KK GRA-DIŠČE
Sobota, 15. 10. 1988 ob 9. uri v Loški dolini	— suhi biatlon
ob 11. uri	— proslava ob 100-letnici šole in otvoritev vodovoda — Babno polje
ob 18. uri v Knjižnici Jožeta Udoviča v Cerknici	— otvoritev razstave EX-TEMPORE »19. OKTOBER«
ob 19.30 uri v Restavraciji »Nanos« Cerknici	— nastop mešanega pevskega zbora PODJUNA
Nedelja, 16. 10. 1988 ob 8. uri v Starem trgu	— balinarski turnir
od 9. ure naprej	— tradicionalni pohod na Sliv-nico
Od nedelje, 16. 10. 1988 do 22. 10. 1988 ob 19.30 uri v Kinodvorani Cerknica	— dnevi domačega filma
Torek, 18. 10. 1988 ob 18. uri v glasbeni šoli	— slovesnost ob 30-letnici glas-bene šole Frana Gerbiča
Sreda, 19. 10. 1988 ob 16. uri v osnovni šoli Maksim Gaspari Begunje	— slovesna seja združnega sve-ta ob 40-letnici Kmetijske zadruge Cerknica
Petek, 21. 10. 1988 ob 19. uri v stari osnovni šoli — Stari trg	— predstavitev galerije Krpan
Nedelja, 23. 10. 1988 ob 9. uri v šahovski sobi Stari trg	— hitropotezni šahovski turnir
ob 19. uri v Novi vasi	— revija pevskega zborov

Luženje izdelkov v temeljni organizaciji Pohištvo.

„Robna kuća namještaja” v Zagrebu

Uprava Zagrebskega velesejma se je že lani odločila, da bo spremenila uporabnost nekaterih paviljonov. Paviljon 12, v katerem je tudi naša prodajalna pohištva, ima direkten pristop z Aleje B. Kidriča. V paviljonu so že doslej med sejemskimi prireditvami proizvajalci — razstavljalci prodajali svoje pohištvo. To dejstvo, predvsem pa želja po boljši ponudbi pohištva v Zagrebu, je porodilo idejo po ustanovitvi Robne kuće namještaja.

Ideja je stara že deset let, do uresničitve pa prihaja letos.

Nova Robna kuća namještaja ima več kot 13000 m² prodajne in razstavne površine in je tako največja prodajalna pohištva in spremljajoče opreme v Jugoslaviji. V Robni kući sodeluje dvajset trgovskih in proizvodnih organizacij, ki tu prodajajo svoje izdelke.

Ponudba pohištva bo zajela vso jugoslovansko proizvodnjo pohištva, kar pomeni več kot 200 proizvajalcev z več kot 2000 proizvodi, ter del pohištva iz uvoza. V okvir Robne kuće spada tudi ostala infrastruktura kot je parkirišče za več kot 500 osebnih avtomobilov, banka, gostinski objekti in rekreacijsko sprehajališče.

Z uvedbo nove tramvajske proge ima tudi odlične zveze z ostalimi predeli Zagreba.

Uresničenje zamisli pa ni potekalo po predvidevanjih. Otvoritev je bila najprej načrtovana za 1. julij letos, na dan Zagrebskega velesejma pa je bila preložena na kasnejši datum in »dokončno« dogovorjena za 18. september, na dan otvoritve Jesenskega velesejma. Doslej slovesne otvoritve še ni bilo.

Brest je le s težavo obdržal kvadrato in lokacijo v pritličju. Po dolgotrajnih in mukotrpnih razgovorih in pogajanjih smo dosedanja lokacija v pritličju premaknili preko hojnice v dosedanj prostor šipada in obdržali 264 m² prodajnega prostora. Pri ureditvi oziroma videzu Robne kuće Zagrebski velesejem vztraja

pri enotnem videzu vseh razstavnih, prodajnih in drugih površin. In prav ta zahteva je verjetno povzročila največ težav in zamud, kajti v času otvoritve Jesenskega velesejma smo imeli po načrtih urejen prodajni prostor samo mi, pa še mi z zamudo.

Kaj lahko pričakujemo v novem okolju? Tokrat se bomo prvič srečali s celotno jugoslovansko ponudbo pohištva na enem mestu. Prodaja bo po dnevno-tržnih cenah, krojila pa jo bo kakovost ponudbe, prodajni pogoji, cene, dobavni roki, kakovost izdelkov, pestrost ponudbe in še kaj. Vsi, tako v prodaji v Cerknici kot tudi kolektiv prodajalne v Zagrebu, stojimo pred izzivom, ki ga moramo sprejeti in dokazati, kaj pomenimo v ponudbi in plasmaju pohištva v Jugoslaviji.

V. Harmel

Simpozij o uporabi in novosti na področju negor plošč

Materialna škoda zaradi požarov v industriji in v poslovnih stavbah ter na ladjah, je ogromna. Z našimi negorljivimi izdelki in konstrukcijami pa si prizadevamo najti optimalne rešitve na področju požarne zaščite.

Pri tem nam svetujejo priznani strokovnjaki iz vse Jugoslavije. Tako smo že petič organizirali posvetovanje strokovnjakov s področja ladjedelništva in gradbeništva. Posvetovanje je bilo 29. in 30. septembra v naši delovni organizaciji.

Predavali so ugledni strokovnjaki iz vse Jugoslavije, skupaj s strokovnjaki iz naše razvojne službe in komerciale.

Program predavanj je bil naslednji:

1. Splošno o požarni zaščiti objektov
Predavatelj: Dragutin Redžić — Zvezni sekretariat za notranje zadeve, Beograd
2. Integralna zaščita pred požarom
Predavatelj: Đorđe Simić — Sekretariat za notranje zadeve SR Srbije, Beograd
3. Standardizacija negorljivih materialov
Predavatelj: Damjan Branković — Zvezni zavod za standardizacijo, Beograd

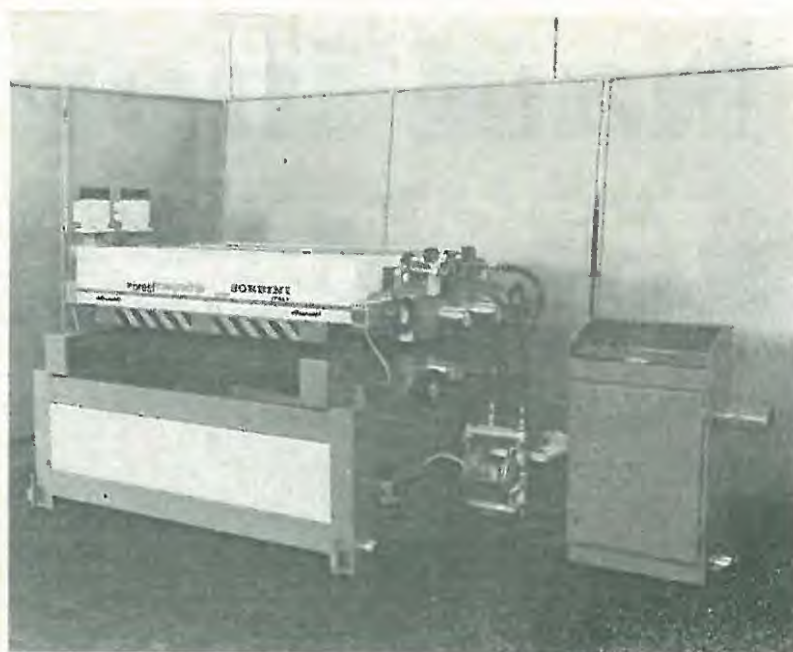
4. Uporaba negor plošč v vagonogradnji
Predavatelj: Ante Katunarić — Goša, Smederevska Palanka

5. Nove konstrukcije za potrebe ladjedelništva
Predavatelj: Slavko Klančar — Brest Cerknica

6. Zmanjšanje požarne obremenitve ladijskih prostorov, negorljivo pohištvo — vermikulit beton
Predavatelj: Lazar Masniković — 3. Maj, Rijeka

7. Od projekta do vgraditve sendvič plošč negor v ladjedelnici Uljanik
Predavatelj: Dario Diković — Uljanik, Pula

8. Uporaba negor plošč na potniških plovih objektih

Valjna nanašalka laka: stroj, izdelan v sodelovanju s firmo Sorbini, od katerega si v Tozdu Strojgradnja veliko obetajo.

Predavatelj: Josip Škarić — Ladjedelnica Split

9. Uporaba negor plošč v rečnem ladjedelništvu

Predavatelj: Nikola Japundžić — Ladjedelnica Beograd

Predavanje so popestrili z novo video kaseto o uporabi negor plošč na vseh mogočih področjih, ter o vseh ostalih uporabah vermikulita.

Posvetovanja se je udeležilo okrog petdeset poznavalcev požarne problematike. V zvezi s temami, ki so bile predvidene, je bilo pričakovati živahno razpravo, vezano na problematiko v ladjedelništvu, gradbeništvu in vagonogradnji. Na ta način lahko pridobimo obilo svežih informacij o potrebah na vseh področjih požarne zaščite. S tem nam je bila dana možnost, da smo se vključili v razpravo s svojimi rešitvami in dolgotrajnimi izkušnjami pri reševanju takšnih problemov.

Na podobnih sestankih se vedno oblikujejo ideje o razvoju novih konstrukcijskih rešitev, danih pa je tudi mnogo opozoril ali želja po oblikovanju novega, boljšega. Pričakujemo pohvale in kritike na račun kakovosti, konstrukcijskih rešitev ter naših poslovnih odločitev. Drugi dan posvetovanja je bil namenjen predvsem sestankom s posameznimi firmami in sklepanju pogodb oziroma naročil. Takšno sodelovanje se je pokazalo že v preteklosti kot zelo uspešno in racionalno, saj se z obiski pri vsakem udeležencu posebej porabi neprimerno več časa.

Posvetovanje v Brestu je prvo v letošnjem letu. V oktobru načrtujemo posvetovanje v Sarajevu, v novembru v Beogradu ter v decembru v Zagrebu. Vsi simpoziji so organizirani z željo po večji prodaji negor plošč in vermikulita na domačem trgu.

C. Godeša

Letni remont v Tozdu Iverka

Redni letni remont v letu 1988 smo začeli po načrtu, in sicer 1. avgusta, trajal pa je do vključno 16. avgusta. V tem času je poleg delavcev Tozda Iverka sodelovalo tudi 40 delavcev INA Nafta Lendava, Tozd Investicije in vzdrževanje. Na razpolago smo imeli strojno opremo iz Tozda Strojgradnja in Tozda Pohištvo. Prav tako pa so nam z ažurnim delom pomagali v Avtomontaži, Kovindu in Kovinoplastiki.

Za glavno linijo za izdelavo ivernih plošč lahko rečemo, da je remont uspel, saj smo uspeli v roku opraviti vsa načrtovana dela. Naj navedem le največja remontna dela:

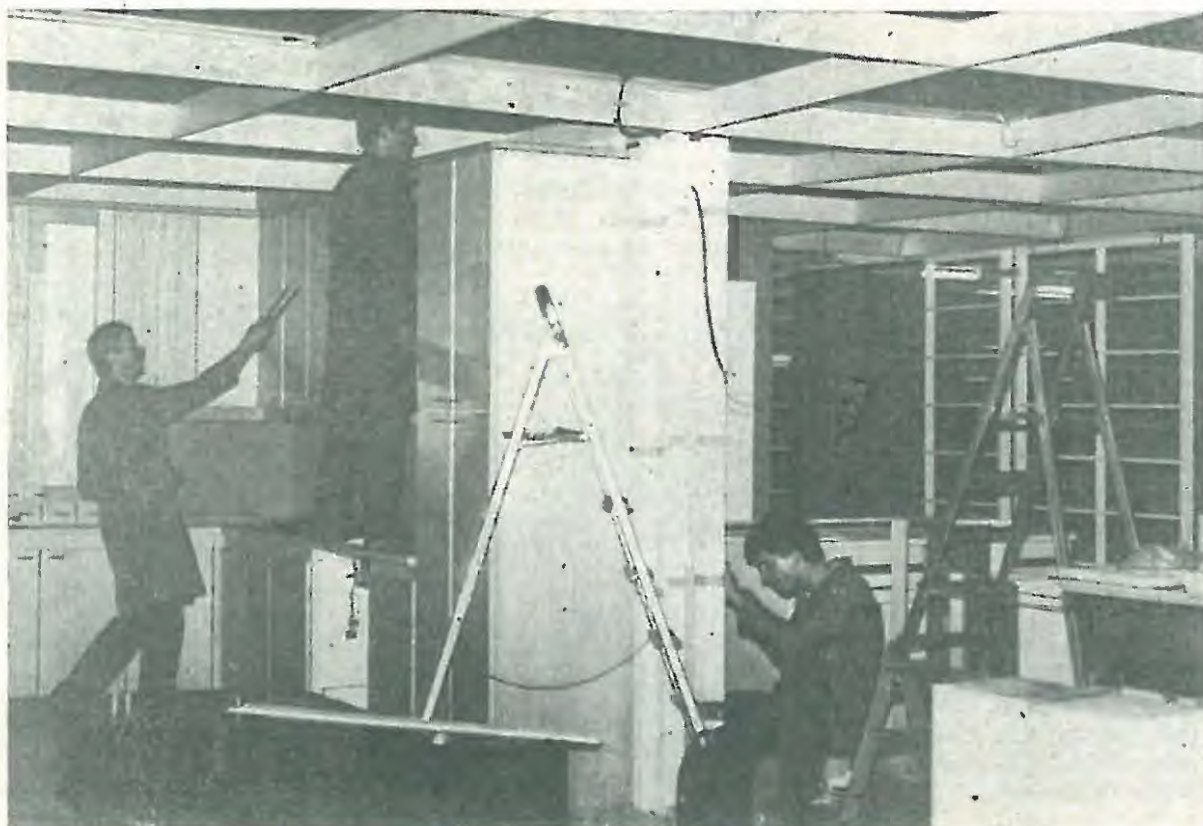
- menjava rezilnih glav iverilnikov
- obnovitev gorilne komore sušilnika iverja
- zamenjava transportnega korita pod cikloni in silosom iverja
- obnovitev sita z zamenjavo vstopnega in izstopnega dela
- zamenjava cevi zračnega transporta

— obnovitev stiskalnice z zamenjavo izolacijskih ploščic, popravilo jeklenega traku in oblepljanje z teflonsko folijo.

V proizvodni liniji II, ki zajema brušenje, oplemenitenje in razrez plošč, smo večji del popravil na brusilkah opravili že pred remontom. V oplemenitvenju plošč pa se je remont nadaljeval zaradi obnove hidravličnih cilindrov, ki smo jih poslali v tovarno Wemhoner v ZR Nemčijo. Ta dela so trajala od 28. julija do 5. septembra, seveda s transportom in carinskimi postopki vred. To linijo smo usposobili 15. septembra. Letos smo obnovili tudi progo za portalni žerjav na skladišču surovin z novim zalivnim betonom in sidranjem obeh tirnic.

V glavnem je remont uspel, saj ne gre zanemariti dejstva, da so bile že prve plošče kakovostne in so upravičile zastavljeni cilj po visoki kakovosti.

B. Kranjc

Zaradi poenotenja videza vseh razstavnih površin je bilo potrebno opraviti veliko dela.

Naši inovatorji

Na predlog komisije za priznanja pri delavskem svetu Sozda Slovenijales, je delavski svet sestavljene organizacije v letošnjem juliju podelil vrsto priznanj za ustvarjalne dosežke — inovacije delavcem v združenih delovnih organizacijah. Eno izmed njih je prejel tudi Andrej Modic iz DO Brest, sicer član delovnega kolektiva Tozd Žagalnica.

— Mala plaketa za ustvarjalne dosežke, ki ste jo sicer prejeli z majhno zamudo, je tudi oblika nagrade za dolgoletno delo na področju inovativne dejavnosti. Kdaj in kje ste se pravzaprav začeli ukvarjati z inovativno dejavnostjo?

Z inovatorstvom, kot se temu moderno reče, se praktično ukvarjam, odkar delam. Kot vzdrževalec strojev sem se ob polnojarmentiku velikokrat srečeval s stalnimi okvarami na enih in istih mestih, z delom, ki ga je bilo moč poenostaviti. Spraševal sem se kaj storiti, da bi razne nevšečnosti odpravili. Eno od takšnih plodnih razmišljanj je porodilo tudi skupinsko inovacijo pri parnem kotlu za črpanje vode. Poudariti moram, da je še kako pomembno delati in razmišljati v skupini, s sodelavci, ki se ob istem delu srečujejo z istimi problemi.

»Inovativen« sem tudi v prostem času — doma — ko se moram lotevati običajnih manjših popravil, ki bi sicer zahtevala obrtnika. Če je človek pripraven, mu nikoli ne manjka »inovativnega« dela, ne na delovnem mestu ne doma.

— Koliko časa ste že zaposleni oziroma koliko časa ste na Brestu in kaj ste po poklicu?

Na Brestu sem zaposlen že šestindvajset let. Tri leta sem bil vajenec, od tega dve leti v

logi ste sodelovali oziroma koliko je že uvedenih v prakso?

Uradno sem v tej akciji sodeloval s tremi inovacijami in sicer sta dve izmed njih skrajšanje prvega valjčnega transporterja za polnojarmentik in avtomatsko napajanje vode v visokotlačnem kotlu za proizvodnjo pare.

Vse tri so bile ovrednotene že pred akcijo, že v lanskem letu, in zanje sem prejel tudi ustrezno nagrado — glede na pravilnik o ustvarjalnosti pri delu. Vse tri izboljšave so tudi uvedene v praksi in seveda že preizkušene.

— Kaj menite o razmišljanjih v delovni organizaciji, da bi v prihodnje razpisali določen problem oziroma opredelili področje, kjer bi bile potrebne določene izboljšave, drugačne rešitve?

O izboljšavah, inovacijah na razpis je pri nas že tekla beseda. Pravzaprav smo pri nas že imeli dva takšna poizkusa, ki pa se nista obnesla. Veliko ljudi je o rešitvah problemov razmišljalo, do pravega odziva pa ni prišlo. Nismo namreč vedeli, kolikšna je lahko investicija za izboljšavo, koliko ljudi še dela na tem, koliko jih ima še boljše ali vsaj drugačne predloge in tako naprej. Zato je marsikdo menil, naj se s tem ukvarjajo drugi, predvsem razvojna služba s svojimi strokovnjaki in na ta način se je akcija izjalovila. Morda bi zaradi dobrih ali slabih izkušenj kazalo razmišljati še v kakšni drugi smeri.

— Ste sodelovali na katerem od srečanj inovatorjev in ali menite, da so povezave med inovatorji potrebne?

Z inovatorji se izven svojega okolja doslej nisem srečeval ne sodeloval na njihovih srečanjih. Edini polnojarmentik na Brestu, ki še obratuje in na katerem sem sodeloval z določenimi izboljšavami, je sedaj le še v naši temeljni organizaciji, tako da glede na specifično dela v okviru delovne organizacije ni praktično s kom izmenjavati izkušenj. Morda bi lahko prišlo do takšnih srečanj, izmenjav v okviru Sozda Slovenijales, vendar prav veliko o tem vprašanju nisem razmišljal.

— S svojim inovativnim delom ste si nabrali skozi vsa ta leta niz izkušenj. Kaj želite prenesti na mlajše, razmišljujoče ljudi, ki bodo ubrali pot podobno vaši?

Človek mora ob svojem delu neprenehno razmišljati, kako delo čimbolj poenostaviti, izboljšati, predvsem pa je treba biti vztrajen. Ne gre pri vsakem delu za izboljšave visoke tehnologije, ker je »spodaj« še veliko reči, ki se jih je treba lotiti. Mnogo je bilo v teh letih inovacij, ki so bile uvedene v prakso, pa jih nismo obešali na veliki zvon.

Za ustvarjalne ljudi je nagrada že to, da si z izboljšavo pri stroju olajšajo delo. V

akciji »Predlagaj nekaj koristnega« pa so sodelovali tudi ljudje, ki so bili inovativni le v času akcije in še to zgolj zaradi nagrade, in ki niso bili sicer ustvarjalni ne prej ne potem. Nekaj pa nas je, ki

smo ustvarili tudi veliko neprijavljenih inovacij zgolj v lastno dobro in v dobro kolektiva. In še jih bomo, kjerkoli se bo pokazalo, da je mogoče in potrebno.

Pripravila V. Lavrič

Zelše 1988

Pri izbiri programa za letošnje Zelške večere, ki si sicer sledijo že dobro desetletje in pol, smo imeli pred seboj predvsem dvojce: popestriti program iz prejšnjih let in izbrati kar najkakovostnejše izvajalce. Prvi letošnji koncert je začel Ljubljanski oktet, ki je v Zelšah gostoval že nekajkrat. Tudi letos je njihove mu petju prisluhnila polna cerkev poslušalcev, ki so se nastopajočim zahvalili z dolgim in navdušenim ploskanjem.

Teden dni kasneje sta z izbranim programom nastopila mlada umetnika Mojca Zlobko na harfi in Cveto Kobal na flavti. Zvok instrumentov je prijetno zvenel, vendar je uživalo v tem le štirideset poslušalcev. Delno lahko za skromen obisk krivimo tudi slabo vreme, saj je prenehalo deževati tik pred koncertom. Na tretjem koncertu so se nam s svojim programom predstavili priznani poustvarjalci glasbenih del: Jerko Novak — kitar, Tomaž Lorenz — violina, Eva Novšak — mezzosopran. Imena izvajalcev in zelški ambient sta pritegnila preko šestdeset obiskovalcev.

Naslednji večer, na katerem sta nastopala z ustrežno harmoniko in mandolino Vladimir Hrovat ter s kitaro Igor Saje, je bil prijetno doživetje za vse navzoče, saj je bila takšna zasedba glasbenih instrumentov tokrat v Zelšah prvokrat predstavljena. Tudi ta večer je Zelše zapustilo preko osemdeset navdušenih poslušalcev.

Koncerte v zelški cerkvi je zaključila vokalnoinstrumentalna skupina Epitaf. Pri nas so nastopili že drugič in tudi tokrat so s svojim nastopom pritegnili več kot osemdeset predvsem mlajših poslušalcev. Zadnji nastop smo pripravili v cerkniški farni cerkvi, saj smo povabili priznane izvajalce Stanke Arnolda s trobento, Maksa Strmčnika na orglah in sopranistko Olgo Gracelj. Zanimanje za ta koncert je bilo veliko tako zaradi nastopa naših vrhunskih glasbenih umetnikov, predvsem pa zaradi orgel.

Če pod letošnjimi prireditvami skušamo potegniti črto, pridemo do naslednjih ugotov

vitev: nastopili so kakovostni glasbeni umetniki, pripravljen je bil dober program, zadovoljiv je bil tudi obisk, čeprav je bilo iz naše občine manj obiskovalcev, kot je bilo pričakovati. Težko je navesti pravi vzrok temu, precej resnice pa je nedvomno v tem, da ljudje še vedno nekako omalovažujoče gledajo na kulturne prireditve v domačem kraju kljub temu, da gre za nastop vrhunskih izvajalcev z izbranim programom. Tudi neobveščenost ne bi smela biti izgovor, saj so bila v sredstvih obveščanja — poleg plakatov — sprotne tedenska obvestila o prireditvah, kar je dokazovalo veliko število obiskovalcev iz drugih krajev (Ljubljana, Postojna, Koper...).

Zelške prireditve bodo kljub vse težjemu finančnemu položaju po vsej verjetnosti tudi v prihodnjih letih. Neprijetno pa bi bilo po končanih naslednjih večerih znova ugotavljati, kako (ne)kulturna publika živi v naših krajih. Ali pa bi bilo morda pametneje zapisati »kakršni smo, takšno kulturo si zaslužimo!«

H. Mele

Prizorišče tradicionalnih zelških prireditev.

Družbene dejavnosti v krizi

Oblikovanje sredstev za družbene dejavnosti poteka že nekaj let pod vplivom omejevanja, tako da so razmere na tem področju iz dneva v dan bolj zaostrene. Že na začetku leta, ko je veljal zvezni interventni zakon, ki je predpisoval 10-odstotno zaostajanje sredstev za družbene dejavnosti za rastjo dohodka in bi v primeru, če bi veljal do konca leta, za programe SIS družbenih dejavnosti letos zmanjkalo za okoli 33 odstotkov potrebnih sredstev.

Skupščine vseh SIS so maja in junija letos prav zaradi zmanjšanja tega razkoraka in zaradi čim boljše uskladitve programov z razpoložljivimi materialnimi možnostmi sprejele številne ukrepe in aktivnosti, ki se odražajo v veliko bolj racionalnem poslovanju izvajalskih organizacij, v opušcanju dodatnih programov ter v izredno restriktivnem pristopu pri dodeljevanju vseh vrst socialnovarstvenih pomoči.

Aprila je zvezna skupščina sprejela dopolnitve interventnega zakona, ki pa so le začasno olajšale položaj družbenih dejavnosti. 15. maja je prišlo do sprejema novega interventnega zakona, ki je dovoljeno rast sredstev za družbene dejavnosti omejil v obdobju januar–december na 127-odstotno rast. Ker so bili ovrednoteni programi SIS še vedno višji, kot je to predpisoval interventni zakon, načrtovani priliv sredstev do konca leta pa nižji kot je zakon dopuščal, je prišlo julija na skupščini občinske zdravstvene skupnosti in občinske raziskovalne skupnosti do povišanja prispevnih stopenj.

Občinska zdravstvena skupnost se že vrsto let srečuje z velikimi finančnimi težavami. Primanjkljaji so se prenašali iz leta v leto in so letos ob polletnem obračunu znašali kar 1.683.416.110 dinarjev. Žiro račun je zaradi nelikvidnosti že od sredine leta 1986 blokirani, vsa plačila pa izvaja Služba družbenega knjigovod-

stva na podlagi tekočih prilivov.

Konec septembra je imela občinska zdravstvena skupnost že za 2.783.110.601 dinarjev neplačanih obveznosti, oziroma bo šele v oktobru poravnala obveznosti, ki so nastale aprila in v začetku maja.

Ocena učinkov sprejetih ukrepov za sedaj še ne more biti realna, vendar pa se že kaže zmanjševanje porabe sredstev, predvsem pri reševalnih prevozi in zobozdravstvenih storitvah, medtem ko je porast sredstev iz participacije minimalen.

Z novim šolskim letom so osnovne šole realizirale večino sprejetih varčevalnih ukrepov. Že konec septembra so se skoraj vse šole znašle pred vprašanjem kako pokriti materialne stroške do konca leta, kar je bil povod celo za prekinitve dela na osnovni šoli Rak.

Osnovnim šolam zagotavlja občinska izobraževalna skupnost letos le za okrog 100 odstotkov več sredstev v primerjavi z letom poprej, kar ob dejstvu, da so osebni dohodki skladno z interventnim zakonom načrtovani z indeksom 219, materialni stroški pa v porastu čez načrtovano rastjo, ne zadošča.

Pričakovanje, da bo izvajanje sprejetega sklepa na področju otroškega varstva glede oblikovanja prispevkov staršev k ceni vzgojnovarstvenih storitev povzročilo precejšnje negotovanje staršev, proteste

in celo izpise, se je žal v polni meri uresničilo.

Do 30. maja letos je bilo v dnevno varstvo v naši občini vključenih 432 otrok, kar je pomenilo 37,5 odstotka vseh predšolskih otrok od 11. meseca starosti dalje. Trenutno je v vzgojnovarstvenih enotah le 298 predšolskih otrok. Izpisi so razpršeni po posameznih enotah, tako da so bili 1. septembra ukinjeni štirje oddelki. Ker pa se je zmanjšalo število otrok tudi v že prej ekonomsko neupravičenih oddelkih (Begunje, Nova vas, Grahovo), se v prihodnje pojavlja tudi vprašanje nadaljnje obstoja teh oddelkov.

Zaradi zmanjševanja števila otrok in s tem zmanjševanja števila oddelkov se je zmanjšalo tudi število zaposlenih, in sicer kar za 13 delavk. Zavedati se moramo, da vzgojnovarstvena dejavnost predvsem zagotavlja staršem — delavcem dnevno varstvo otrok in da bi si morala zato pridobiti status sestavnega dela družbene produkcije in ne porabe. V prihodnje bo zato zelo težko iskati prihranke pri krčenju te dejavnosti, ne nazadnje, tudi zaradi vprašanja izpraznjenih stavb.

Posledice zaostrene politike se kažejo tudi v številu upravičencev do družbene pomoči otrokom. Lani je prejelo družbeno denarno pomoč otrokom 942 upravičencev, medtem ko jo po novi odmeri v maju letos prejema za polovico manj upravičencev.

Opozorila vredno je tudi dejstvo, da je program socialnega skrbstva pogojen s splošnim družbenoekonomskim stanjem in razmerami, zato je pričakovati zlasti v jesenskem in zimskem obdobju naraščanje potreb tako po vrstah storitev kot tudi po obsegu sred-

Kljub številnim ukrepom se problemi v šolstvu kopičijo.

stev, tako da tudi dosledno izvajanje sprejetih ukrepov na tem področju ne bo zadržalo porabe sredstev na načrtovani višini.

Avgusta je bil interventni zakon ponovno spremenjen; določil je nižjo rast sredstev, torej z indeksom 223, opredelil pa je tudi drugačno osnovo za leto 1987.

Vpliv teh zakonskih sprememb na oblikovanje sredstev za SIS družbenih dejavnosti je bil tako v občini Cerknica kot tudi v republiki precejšen, v smislu znižanja dovoljene porabe, zato je Zavod SR Slovenije za družbeno planiranje izdal navodila, ki so korigirala osnovo za leto 1987. Tako je dovoljeni izvirni priliv za SIS v občini Cerknica lahko ostal na ravni, ki je bila

opredeljena v sprejetih finančnih načrtih.

To pomeni, da ob zaključku leta 1988 v občini Cerknica na področju SIS družbenih dejavnosti ne bo izkazanih presežkov, zato tudi trenutno ni razlogov za zniževanje prispevnih stopenj.

Glede na to, da so že napovedane nadaljnje spremembe interventne zakonodaje, ni do konca leta na področju družbenih dejavnosti pričakovati le sprememb v smislu nižanja ali višanja prispevnih stopenj in s tem tudi sprememb programov, pač pa zaradi izrazitega povišanja življenjskih stroškov predvsem izredno težak materialni položaj izvajalskih organizacij združenega dela v občini.

Z. Jerič

Komunalno odlagališče je nared

Končno je po štiriletnih prizadevanjih centralno odlagališče komunalnih odpadkov v Pretržju za Rakekom le zgrajeno.

Ker imajo taki objekti škodljiv vpliv na okolje, je potrebno pridobiti veliko več soglasij za gradbeno dovoljenje, kot za druge gradbene objekte. Upoštevati je potrebno vse mogoče posledice, ki jih lahko povzročijo tako deponirani odpadki. To so vplivi na podtalnico, rastlinstvo, živalstvo, zrak. Predvideti je treba tudi, kakšen smrad, koliko mrčesa in glodalcev ter koliko več ptic se bo pojavilo ob takšnem odlagališču, pa tudi videz krajine ni zanemarljiv dejavnik.

Že leta 1981 smo začeli s prvimi iskanji in raziskavami za najustreznejšo lokacijo odlagališča odpadkov. Tako smo bili tudi med prvimi občinami v Sloveniji, ki so se lotile legalne izgradnje odlagališča. Večina občin uporablja, tako kot mi do sedaj, le neurejena odlagališča, ki so nastala z leti predvsem zaradi skokovitega naraščanja vseh vrst odpadkov.

Dandanes je izredno težko pridobiti ustrezne lokacije za deponiranje odpadkov brez posledic za okolje, poleg tega pa se odpadkov vsi otepajo. Nihče noče imeti odlagališča na svojem območju, posebej še, če so odpadki nevarni ali strupeni. Posebno skrb vzbujajo nekateri odpadki, ki nastajajo v industriji ali v proizvodnji energije, saj običajno povzročitelji le-teh nimajo svojih urejenih odlagališč, ampak le začasna, ki so večinoma neustrezna.

Komunala Cerknica je po Zakonu o ravnanju z odpadki in po občinskem odloku za-

dolžena le za komunalne odpadke, torej ne bo na novo odlagališče sprejemala nobenih drugih odpadkov, ki tja ne sodijo.

Red na odlagališču in vrsta odpadkov, ki jih bodo tam odlagali, je določen v pridobljenem uporabnem dovoljenju in obrtnem poslovniku. Dosedanje odlagališče na Kamni gorici bo Komunala popolnoma sanirala z zasipom po celotni površini tako, da nadaljnje odlaganje ne bo več mogoče. Vsi, ki so to odlagališče uporabljali, bodo prisiljeni najti za svoje odpadke primerne lokacije in jih tudi primerno urediti.

Za nekatere odpadke, ki se nalagajo ali prosto kurijo in zlivajo že leta in leta na nedovoljenih krajih, bi morali povzročitelji odgovarjati in seveda prenehati s takšno prakso. Predvsem pa si morajo v prihodnje urediti ustrezne postopke, bodisi za odlaganje ali predelavo tehnoloških odpadkov.

P. Tomšič

Beograjska firma Avalafilm je v koprodukciji z ameriško filmsko družbo konec avgusta letos ob Cerkniškem jezeru posnela del filma J. Verna »V osemdesetih dneh okoli sveta«.

Iz drugih lesarskih kolektivov

MEBLO ob svoji 40-letnici ne prireja klasične proslave, marveč so ob tej priložnosti izbrali

- za tiste oblikovalce, ki od iztekajočega se stoletja še veliko pričakujejo, mednarodni natečaj za nove oblike pohištva in opreme,
- za jubilate, nagrajence in inovatorje — slavnostne seje delavskih svetov s podelitvijo priznanj,
- za delovni kolektiv pismo glavnega direktorja, praznično glasilo in slavnostno kosilo,
- za domače in tuje poslovne partnerje ter strokovno in politično javnost sporočilo s pojasnilom o drugačnem načinu praznovanja jubileja,
- za športnike in rekreativce že izpeljano tradicionalno

kolesarsko prireditev Juriš na Lokve,
— za ljubitelje kulturnega dogajanja pevsko prireditev v novembru Uniles poje.
Praznovanje jubileja bodo tako združili z življenjem in delom kolektiva.

SLOVENIJALES TRGOVINA je sklenila posel za opremo sovjetskega veleposlaništva v Washingtonu. Načrti za opremo so pripravljeni in potrjeni tudi s strani arhitektov iz Sovjetske zveze. Za izdelavo pohištva in opreme so izbrali tri kooperante — Tamis iz Mengša, Stiles iz Sevnice in Stol iz Kamnika. Opremo naj bi po pogodbi dobavili do 1. januarja, pohištvo pa do 15. februarja prihodnjega leta.

Končna vrednost posla znaša 977.000 \$, sovjetski kupci

pa so jih pri tem poslu prosili, da izdelajo še ponudbo za dodatno opremo, kar je vsekakor znak zaupanja, da bo delo dobro in pravočasno opravljeno.

LESNININA pomembna nalozba v tem času so poslovni prostori na Litijski cesti v Ljubljani, ki jih bodo preuredili v prodajalno. Prostore s površino 135 m² so kupili v tretji gradbeni fazi, zato jih čakajo še obsežna in zahtevna dela, preden bodo lahko pričeli s poslovanjem v novi prodajalni. Vsa dela so zaupali svoji temeljni organizaciji Inženiring in oprema, zato menijo, da lahko upravičeno pričakujejo otvoritev enajste Mavrične trgovine zadnje dni novembra.

LESNINA je v manj kot letu in pol zgradila v provinci Sechuan na Kitajskem tovarno, v kateri bo 200 delavcev izdelovalo pohištveno okovje. Na leto bodo v tovarni izdelali 5 milijonov različnih sestavnih delov za pohištveno okovje. Tovarna je opremljena večinoma z jugoslovanskimi stroji in opremo; iz Italije, Avstrije in Zvezne republike Nemčije je le tisto, kar so Kitajci posebej zahtevali. Za delo v tovarni sta se v dekanski Lami izsolali tudi dve skupini Kitajcev. Posel, ki ga je Lesnina opravila na Kitajskem, je vreden 2 milijona ameriških dolarjev in skoraj polovico vrednosti jim je uspelo iztržiti v gotovini, kar je ugodno, saj so za posle s Kitajsko sicer bolj značilne kompenzacije.

NOVOLES je v maju sklenil z moskovsko firmo PMO pogodbo o proizvodnji 370 garnitur pohištvenih front, ki jih proizvajajo v temeljni organizaciji TSP. V mesecu juliju so ta posel povečali na 750 garnitur. To pomeni pošiljko v vrednosti 80.000 dolarjev. Po obisku tov. Ustinova so začeli z razgovori tudi z lesno industrijo Kazahstan. Tudi tukaj obstajajo realne možnosti za sodelovanje. Konkretni razgovori pa so potekali v mesecu avgustu v Sovjetski zvezi.

MEBLOVA delovna enota Oblazinjeno pohištvo je v poletnih mesecih dala na trg novo sedežno garnituro Venezia,

ki se uvršča med visokokakovostne programe sedežnega oblazinjenega pohištva. Program vsebuje nekaj novih sedežnih elementov. Ti se izražajo v novih, manj poznanih oblikah. Zlasti se pri tem odlikujeta dva sedežna elementa, ki sta hkrati počivalnika. To sta:

— fotelj, zofa počivalnik (levi in desni — namenjen za posebno obliko počitka, sedenje z nogami na sedežnem delu s koleno obrnjenimi proti širšemu delu, za naslon nam služi tako hrbtna blazina kot ročno opiralo) in

— zofa počivalnik (levi in desni — namenjen za počitek z iztegnjenimi nogami).

Štipendije so razdeljene

Kadrovske štipendije so temeljna oblika pridobivanja kadrov, ki se izobražujejo v vzgojno izobraževalnih programih, za katere so organizacije združenega dela zainteresirane.

Brest je letos razpisal sedemtrideset štipendij, za katere je dobil šestintrideset prošelj, nekaj prošelj za štipendije je prišlo tudi izven razpisa. Pri podeljevanju letih je svet za kadre DO, ki je za to pristojen samoupravni organ, sprejel sklep, da se štipendije podelijo vsem prosilcem z odličnim učenim uspehom. V primeru, če je kandidat več kot je razpisanih mest, pa je svet za kadre kot bistven kriterij upošteval učni uspeh. Do sedaj je bilo sklenjenih trideset štipendijskih pogodb za redni študij in tri za študij ob delu.

Struktura prijav oziroma nalog je bila tudi letos podobna kot prejšnja leta:

— zelo malo prijav za poklice lesarskih smeri, še posebej za II., IV. in V. stopnjo,

— preveč prijav za poklice tekstilno-obrtni konfeksionar (šivilja), strojni in naravoslovno-matematični tehnik.

Poklice, za katere med dijaki in študenti ni zanimanja, lahko svet za kadre določi kot deficitarne. Vsi štipendisti, ki se izobražujejo za te poklice, dobijo 200 točk kot dodatek h kadrovski štipendiji. Svet za kadre je določil naslednje deficitarne poklice:

— vse stopnje lesarskih, kot je bilo že do sedaj,

— ekonomist VII. stopnje (le 3. in 4. letnik),

— ukinil pa je deficitarnost do V. stopnje kovinarstva in strojništva, medtem ko sta VI. in VII. stopnja ostali.

Sklep velja le za letos sklenjene štipendijske pogodbe.

J. Opeka

Naši upokoјenci

V temeljni organizaciji JELKA Begunje so se v preteklih mesecih letošnjega leta upokojili naslednji delavci:

Jakob Petrič iz Selščka je odšel v pokoj 1. marca 1988 z del oziroma nalog grobi razrez iverke.

Marija Opeka iz Begunj je odšla v pokoj 17. marca 1988 z del oziroma nalog popravila elementov.

Ana Nared iz Begunj je odšla v pokoj 30. aprila 1988 z del oziroma nalog priprava toplih obrokov.

Marija Primožič iz Begunj je odšla v pokoj 16. maja 1988 z del oziroma nalog montiranja pohištva.

Ivan Oblak iz Selščka je odšel v pokoj 29. junija 1988 z del oziroma nalog skladiščenje hlodovine in vodenje izmene.

Ivan Hren iz Brezja je odšel v pokoj 29. junija 1988 z del oziroma nalog razrez in krojenje furnirja.

Ivana Rek iz Otav je odšla v pokoj 31. avgusta 1988 z del oziroma nalog pomoč pri liniji za polivanje laka.

Za dolgoletno in marljivo delo se jim iskreno zahvaljujemo in jim želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih dni v zasluženem pokoju.

Delovni kolektiv
Tozd JELKA

LOGAŠKO

okrajno glavarstvo.

Zemljepisni in zgodovinski opis.

Uredil Vojteh Ribnikar.

V LOGATCU.

Izdalo „Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega“.

1889.

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

UNEC

Obnebe te vasi je prijetno; po zimni ni tako mrzlo, kakor n. pr. v Ljubljani, po letu pa ne tako vroče. Burja včasih v zimskem času rogovili ter napravi velike zamete, vendar pa ni tako silna kakor v Postojini.

Zemlja je srednje rodovitnosti; Unška zemljišča so zelo ilovnata, Ivanjeselska pa zelo plitva. Polje obdeluje se tako, kakor je drugod po Kranjskem običajno; vendar gre tu pohvalno omeniti, da so v novjšem času začeli mnogi umni posestniki zemljišča izboljševati. Lep vzor v tem jim je bil tukajšnji veleposestnik gosp. Anton Jeršan, kateri je mnogo storil za po-

vzdigo poljedelstva, živinoreje in sadjarstva. Njegova zemljišča so pravi vzor umnega gospodarstva. Kmetje sejejo ozimno pšenico, jari ječmen, oves, sade krompir, repo, korenje, fižol, bob in tudi turšica bolje vsepa, kakor n. pr. v sosednji Cerknici. Požeto žito suše v kozolcih!

Goveja živina je vseskozi lepa, pincgavskega plemena. — Tudi sadjarstvo se je začelo povzdigovati; s čebelarstvom se pa prav malo pečajo. Kmetije so tudi tukaj silno razkosane. Vse posestvo teh vasi obseza 40 zemelj. Celi zemljaki so le trije; 20 je polzemljakov; 22 pa 1/3 zemljakov in 25 posestnikov poseduje 1/4 zemlje; 17 po 1/6 zemlje; bajtarjev je 25 in tudi mnogo najemnikov (fitnikov), osobito na Unci.

Bajtarji in najemniki se v velikej meri pečajo z izdelovanjem obročev, zlasti v zimskem času, ter jih potem izvozijo v Trst, kjer zanje lepe novce dobe. Priden delavec lahko po goldinar in več na dan zasluži. Obročarstvo je silno stara obrt teh vasi; z njim so se poprej še veliko bolj pečali, kakor dandanes. Nekaj zaslužka jim pa daje tudi izvažanje lesa iz graščinskih gozdov.

Vsa okolica teh vasi je zelo prijazna. Med Rakekom in Uncem se razprostira ne velika, toda prijazna ravnica, katere oklepa na južni strani predgorje Javornika, na severno-vzhodnej pa Ravniki. Oba sta okrašena z lepimi gozdi. Svet med Uncem in Ivanjeselom je valovit, z njivami in senožeti pokrit. — Železnica sezidana je v velikem polukrogu okoli teh krajev. — Jugozahodno stran Unca obdajajo prijazni hribovi, med katerimi gre omeniti Stari grad in Topol; na prvem stala je stara Haasberška graščina,

ki pa že davno priča o minljivosti vsega, kar je ustvarila človeška roka. Le mali kup kamenja spominja nanjo.

Hrib Topol je zgodovinsko nekoliko znamenit vsled boja med Francozi in Avstrijci l. 1813. Oddelek francoske vojske italijanskega podkralja Evgena utaboril in utrdil se je na tem hribu, a moral se je po kratkem boju s hrvaško pehoto in ogersko konjico umakniti proti Postojini.

V sosednjo Planino pelje razun okrajne ceste, ki je obdana s prelepo živo mejo, tudi prekrasna graščinska pot, ki vodi skozi senožati bukov gozd.

Najdivnejši kraj cele okolice pa je Škocijan, kateri je od Unca oddaljen le tri četrt ure. Tja vodi razun mnogih kolovozov tudi lepa graščinska pot. Po Škocijanu vali se voda iz Cerkniškega jezera, katere se je poskrila v trebušje Javornika ter se tu zopet na dan privabila. Na gorenjem konci stoji zadnja jama; to je strašan nad 60 m globok, okrogel, čez 40 m širok prepad. Skalovite, skoro navpične stene ga vklepajo, na dnu pa bobni jezerska voda. Čez ta prepad pa vodi nad 2 m širok, lepo obokan naraven most. Ako jo od zadnje jame zavijemo nekoliko proti desni strani, pridemo do druge votline, do Zevške žage. Jako strma pot pelje vanjo, v novjšem času pa je graščina napravila lepo pot.

V tem peklu imeli so Zevšani svojo žago. Krle spuščali so na jedni strani dol, žaganice pa so zopet z velikim trudom na rami vun nosili. Pred nekoliko leti so našli v tej jami postransko jamico, ki ima mnogo lepega kapnika. Žaga, ki je bila prav trdno narejena, se je opustila in je popolnoma podrt. —

Od tukaj naprej teče voda zopet pod zemljo in se prikaže zopet na dan pri Rakovskih žagah. Bile ste dve in ste tudi v razvalinah. Opustile ste se baje zaradi tega, ker o svojem času graščina ni hotela več les za kupčijo izkazovati. Voda se od tdi vali mirno med lepimi senožeti in senožatimi logi, a ni ji dano, se dolgo veseliti solnčne svetlobe, kajti kmalu se privlači do groznega Škocijanskega žrela, katere jo v svoje nenasiljivosti za dolgo časa požre. Blizu tega žrela se struga vedno bolj zožuje, bregovi se vedno bolj in bolj stiskajo; tam, kjer so najožji, pelje z brega v breg nad 50 korakov dolg naraven most, ki je tako lepo obokan, da bi mislili, da ga je delala umetna človeška roka. Na desni strani mosta stala ste dve cerkvici, večja sv. Kancijana, manjša sv. Benedikta. Od obeh cerkva se vidi sedaj samo še svetišče ali prezbitarij sv. Kancijana. — Na mostu stalo je cerkvenikovo stanovanje, ki je imel tu njive in senožeti; sedaj je do tal podrt. Silen utis napravi osobito pogled iz mosta na nasprotno zvevajoče žrelo. Narava z vso svojo divno krasoto umaknila se je v ta tihi in samotni kraj. Kadar vsahne vode, gre se lahko po žrelu daleč naprej, strop je poln manj ali bolj lepega kapnika, ki se lesketa v različnih podobah.

V to krasno divjino pribežali so z blagom prebivalci sosednjih vasi, za časa mnogih napadov krvočnih Turkov, ter ondi našli varno zavetje. Gotovo je Škocijan jeden najlepših in najznamenitejših krajev Notranjske, ki s svojo čarobno lepoto napravi na vsacega ogledovalca globok, neizbrisljiv utis.

Konec

obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10 LET

(leto XII, številka 132, 30. september 1978)

PRIČAKUJEMO ŽIVAHEN OKTOBER

Glede na program za izvajanje določil zakona o združenem delu smo ugotovili, da je ostalo še precej nalog, ki jim moramo do 11. decembra postaviti piko na i. V vsej delovni organizaciji moramo do omenjenega roka sprejeti 31 samoupravnih splošnih aktov — ali drugače:

vsaka temeljna organizacija in delovna skupnost 3 lastne in 4 skupne — vse z referendumom.

Vsi ti akti, razen enega, so potrebni za vpis sprememb v organizirano delovno organizacijo v sodni register oziroma so kot obvezni predpisani z zakonom.

PREDKONGRESNA DEJAVNOST SINDIKATA

Osnutki dokumentov devetega kongresa slovenskih sindikatov so že dalj časa v razpravi po osnovnih organizacijah. Zbirajo se pripombe na gradivo, še posebej pa je pomembno, da zapisana načela soočimo z našo stvarnostjo, ocenimo kakovost dokumentov oziroma kakovost svojega dela ter na tej podlagi tudi zastavimo prihodnje dejavnosti.

V času predkongresnih dejavnosti osnovnih organizacij bi veljalo razmisliti tudi o predlogu, da vsaka organizacija prispeva nekaj k uspešnosti kongresa in sicer s povečanjem produktivnosti, zmanjševanjem odpada, boljšim izkoriščanjem delovnega časa, zmanjševanjem bolniške in odsotnosti nasploh, povečanjem inovacijske dejavnosti in podobnim.

NOVA ORGANIZIRANOST ZVEZE KOMUNISTOV NA BRESTU

Poudarjena je vloga osnovne organizacije kot temeljne oblike organiziranja komunistov. Osnovne organizacije se organizirajo v vseh TOZD in delovnih skupnostih ob pogoju, da so v TOZD zaposleni in v osnovni organizaciji Zveze komunistov organizirani najmanj trije člani. Tako imamo na Brestu organizacije Zveze komunistov v vseh TOZD in v delovni skupnosti Skupnih dejavnosti. Ustanovljeni sta novi osnovni organizaciji v Tovarni tapetniških izdelkov Podskrajnik in v Prodaji.

Z novo organiziranostjo bodo odpravljene vse vmesne oblike organiziranja med osnovno organizacijo in organi občinske organizacije ZKS. S statutarno dopolnitvijo je na Brestu ukinjena tovarniška konferenca in njen komite.

OB LETOŠNJEM ZAGREBSKEM VELESEJMU

Domačo pohištveno industrijo je zastopalo 110 proizvajalcev, med njimi tudi BREST. Brestova prodajalna pohištva, ki je v 12. paviljonu velesejmskih zgradb v Zagrebu, je nekoliko spremenila svojo podobo, saj na tem prostoru razstavljamo svoje izdelke v času sejmov.

Brest je v glavnem razstavljal tisto pohištvo (z nekaj spremembami in dopolnitvami), ki je v proizvodno-prodajnem programu in je namenjeno široki potrošnji (sestavi Katarine, Zale, Reala, jedilne garniture Jasna, kuhinjski sestavi ter sedežne garniture).

Obiskovalci sejma in poslovni partnerji so pokazali precej zanimanja za nekatere izdelke, bile pa so tudi kritične pripombe. Kako smo uspeli na tem sejmu in kakšne so bile želje kupcev, bo pokazala kasnejša analiza v prodajni službi.

BREST IN LESNA INDUSTRIJA

Osební dohodki
Povprečni mesečni osebni dohodek na podlagi števila delavcev po vskalkuliranih urah je znašal v prvem polletju 1978 za lesno industrijo 4894 din, za Brest pa 4696 din. Lani je bil za 4 odstotke nad povprečjem, letos pa 4 odstotke pod povprečjem. Tako imamo navidezen paradoks, da iz čistega dohodka izdajamo večji delež za osebne dohodke in imamo istočasno manjše povprečne osebne dohodke. Odgovor je preprost: čisti dohodek na delavca je za 5 odstotkov manjši kot je v lesni industriji.

Vsekakor ti podatki še ne kažejo povsem dejanske podobe, saj so šele polletni in bo končni obračun znan šele na koncu leta. Vendar nam povedo, da bo treba pri vsakem delu nekoliko več storiti, če hočemo izboljšati poslovanje.

BRESTOV SALON POHIŠTVA TUDI V SARAJEVU

Salon je bil odprt 19. septembra; na otvoritvi so bili prisotni tudi številni družbenopolitični delavci občine, krajevnih skupnosti Bane Šurbat in Boriša Kovačević, pa tudi številni poslovni partnerji, predstavniki Lesnine, Šipada, Slovenijalesa, Novega doma in Jugodruva.

Prisotne je pozdravil direktor Brestove temeljne organizacije Prodaja tovariš France Turk in na kratko orisal razvoj delovne organizacije Brest, ki posluje v okviru sestavljene organizacije Slovenijales Ljubljana.

NEZADOVOLJNI Z REZULTATOM

Pri odkrivanju vzrokov za neugodni finančni rezultat je komisija ugotovila, da je bila v prvem polletju proizvodnja za izvoz občutljivo višja kot je bilo zastavljeno z letnim planom. Poleg tega pa zaradi nepravilno izpolnjene dokumentacije ni bilo fakturiranih za 480.000 din žaganega lesa.

Največ težav se pojavlja pri prodaji programa ZALA. Kot je znano, proizvaja nekatere elemente programa ZALA tudi JELKA. Pri pregledu zaloga in prodaje tega programa je bilo ugotovljeno, da je del JELKINEGA blaga prodan, realizacija pa je prikazana pri Tovarni pohištva Cerknica. Treba je pojasniti, da po odpremi blaga iz našeg skladišča izgubimo evidenco in nimamo več pregleda nad tem, koliko našega blaga je prodanega in koliko ga čaka na kupce v raznih skladiščih.

KOŠARKARJI BRESTA SPET NA TEKMI V CERKNICI

V atraktivnem, napetem in izenačenem srečanju je BREST premagal francoski ANTIBES; sicer šele z zbranejšo igro v zadnjih minutah. Največ so seveda pokazali reprezentanti iz obeh ekip. Sicer rezultat ni toliko važen; pomembneje je, da je takšna kvalitetna košarkarska tekma zapustila trajen vtis pri mladih gledalcih, ki so napolnili našo športno dvorano in bo prispevala k množičnosti te lepe športne igre.

Odprto pismo mojemu županu in predsedniku občinskega socializma

SPOŠTOVANA TOVARIŠA IN PRIJATELJA!

Sporočam vama, da od danes naprej štrajkam. Moja šola za to nič ne ve, ker bom svoje poklicno delo vestno opravljal še naprej, vse dokler se ne bom prisiljen solidarno pridružiti ostalim učiteljem v občini, ko bodo začeli štrajk na svojih delovnih mestih. Žal se bo to, kot kaže, zgodilo — prezgodaj.

Ne štrajkam torej kot učitelj, temveč kot družbeni delavec. Konkretno to pomeni, da me do nadaljnjega ne bo na seje predsedstva občinske konference SZDL, niti ne na sestanke delegacije v KS Nova vas za zbor KS v občinski skupščini, niti na sejo skupine delegatov občine Cerknica za Zbor občin skupščine SRS. Preslišal bom tudi vsa druga vabila družbenopolitičnega in delegatskega značaja — razen tistih, ki zadevajo neposredno moje strokovno delo v šoli.

Doklej bo to trajalo? Dokler razmer v šolstvu ne boste uredili do te mere, da se bomo učitelji in drugi delavci šol počutili enakovredne vsem drugim delavcem: tistim v materialni proizvodnji, tistim v drugih družbenih dejavnostih, tistim v tako imenovanih strokovnih službah SIS, tistim v občinski upravi in tistim v občinski politični administraciji, da uporabim najbolj nevtraln besedo.

Zakaj sem se tako odločil? Vprašajte raje, zakaj šele zdaj!

Od petnajstega leta dalje — torej polnih petintrideset let — sem predsedel ure in dneve, tudi nekaj noči, na sestankih. V vseh mogočih odborih, zbori, predsedstvih, komitejih, komisijah, štabih, delegacijah... Vse v najboljši veri, da delam za pošteno družbo, da bo še boljša, še pravičnejša, še bogatejša. Lahko rečem, da sem, osem, zanemaril svoj lastni standard. Če bi ves tisti čas, kolikor sem ga predsedel za družbo, delal zase, ne vilo, Metalko bi si sezidal — opeko na opeko.

Navajen sem delati — zmeraj sem raje delal, kot sedel mlatil prazno slamo.

Danes si očitam, da nisem v ta štrajk stopil prej — vsaj takrat lani, ko so upokojenec ukradli po eno pokojnino, zato da je povampirjena birokracija lahko spet zajela sapo.

Zdaj, ko so se spravili na otroke — ne morem več molčati. Mar ne vidita, da se obroč stiska? Da bomo prišli počasi vsi na vrsto? Komu na čast?

Kakšno ime zasluži gospodar, ki živi od kruha, katerega en kos je ukradel zgarani stari materi, drugega njenemu vnuku — svojemu lastnemu otroku? Pri vsej razbohoteni politični čvekariji te besede še ni v našem slovarju.

Toda natanko to počne ta režim. Jemlje tistemu, ki se ne more braniti, in ker sem poklicno in človeško tesno povezan s tem vnukom, ga želim zaščititi s tem, da, preden mu bom nehal odpirati pamet,

preden bom torej v resnici v njegovo škodo štrajkal, neham trošiti energijo za vse drugo: za vse tisto sedenje, za vse besedičenje, za ves tisti papir, ki se navsezadnje izkaže kot pleve v veter.

Zadnjič sem bil po enem letu spet pri zdravnici — neke vrste živilski pregled, ki ga moramo tudi učitelji opraviti vsako leto, da ne bi kako okužili svojih otrok. Pregled zaje-ma analizo krvi, blata, kot se temu imenitno reče, brisa iz grla ter merjenje pritiska. Na rentgen nam od Černobila sem ni več treba. Vse drugo je v redu, le pritisk mi iz leta v leto raste. Kaj ne bi?! Dan ali dva, preden smo šli na pregled, smo v šoli dvigali roke za to, ali sploh gremo ali ne — ker denarja za plačilo zdravstvenemu domu ni. Ugotovili smo modro, da zakon pregled od nas zahteva, da nima smisla čakati na inšpektorja in njegove kazni, ker, če ni denarja za preglede, ga tudi za kazni ne more biti. Lepo vaju prosim, komu se ne bi dvignil — pritisk namreč, ob takšnih razpravah, v katere smo prisiljeni.

Bojim se, da tudi z želodcem kmalu ne bo vse v redu; vse prepogosto se mi zadnje čase obrača. Zobe sem si tako ali tako ob trdem učiteljskem kruhu in na sestankih že davno polomil.

Štrajkam torej iz zdravstvenih razlogov.

Za zaključek še drobna anekdota.

Začudeno pogledam, pomislím, se spomnim njega, njegove rubrike v redovalnici in vsega, kar tam ni pisalo, ker se napisati niti ne sme niti ne dá. Pristanem na pijačo, ker sem bil žejen — njegove zgodbe. Vedel sem, da jo bom zvedel. In sem jo: pravkar je pripeljal svojega direktorja iz Hamburga. Vso Evropo je že videl do takrat, pa še vojske ni odslužil. Jaz, reva učiteljska, si s svojo plačo še Jugoslavije ne morem privoščiti. Kar sem videl, sem videl na račun Bresta in Kovinoplastike — za delo, ki sem ga zanju opravil ponoči.

To je bila prva grenka pijača, plačana od »manj uspešnega« učenca. Še marsikatero flašo sem z njemu podobnimi fanti izpraznil od takrat. Vem, da so mi jo plačali iz čistega veselja. To me pomirja kot človeka, kot učitelja pa me je vsakega takega požirka sram. Sram namesto režima, ki to dopušča. Danes še v dosti grši meri kot takrat.

To pismo sem napisal kot dokument. Kot dokaz vsem svojim učencem, tistim, ki sem jih že, in tistim, ki jih še bom učil materinščine, kot dokaz, da poznam in razumem hlapca Jerneja. Jernej je hlapčeval štirideset let, preden je spoznal, da je delal zastonj — jaz dobrih deset let manj. Za toliko je torej proletarska zavest napredovala v osemdesetih letih.

Razumem tudi Hlapce in učitelja Jermana, ki pravi: »Hlapci! Za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje! Gospodar se menja, bič pa ostane in bo ostal na vekomaj, zato ker je hrbet skrivljen, biča vajen in željan!«

Tam nekje, drugo ali tretje leto svojega učiteljevanja sem tudi sam pomagal enemu od učencev končati osnovno šolo že v petem ali šestem razredu. Takrat je bilo to še čisto normalno. In fant mi tega danes vnebovpijočega pedagoškega greha niti ni zameril. Vsaj tako se je izkazalo že kaka tri ali štiri leta kasneje, ko me je pob že polnoleten ves žareč potrepljal v vaški gostilni od zadaj po rami in me namesto pozdrava prešerno pobaral: »Kaj pijete, tovariš? Nocoj jaz plačam!«

Z vsem, od besede do besede se ujemajo ti hlapci z današnjim učiteljstvom, le zadnje besede — želán — ne morem sprejeti za svojo.

In še tole je navsezadnje rekel Jerman:

»Norec, ki se je napravil, da bi vam odpiral to pamet, devetkrat zaklenjeno!«

Potem so ga linčali. Zaščitil ga je Kalandar, kovač. Kdo bo mene?

Čutim, da mi je pritisk pustil. Začenjam svoj štrajk. Proletarski pozdrav!

Janez Praprotnik

Taborniške novice

Dol — majhna, a prijetna vasica ob Kolpi na nadmorski višini 190 m. Kraj, kjer nas je 68 tabornikov iz cerkniške občine preživelo letošnje taborjenje. Prijavljenih nas je bilo sicer več, a so nekateri v zadnjih dneh pred taborjenjem udeležbo odpovedali. Nekateri pa so na svojo odjavo celo pozabili, tako da smo v vodstvu lahko le skleпали, da jih ne bo na tabor. Takšna pozabljivost in neodgovornost sta povzročili vodstvu le dodatno skrb pri organizaciji taborjenja...

Ceprav ni manjkalo zapletov pri pripravi opreme, smo taborjenje začeli optimistično, z željo, da bi bil program čim bolj zanimiv, da se bo vsak dan zgodilo kaj novega. Taborniki smo le v eni izmeni in smo bili na taboru vsi — tako najmlajši kot najstarejši. Predhodnica, 28 TT-jev in klubovcev, ki so na tabor prispeli s kanuji, s splavom in s kolesi, je postavila šotore in ostale gospodarske objekte. Vsi ostali pa so v Dol prispeli v torek, 26. julija, z avtobu-

som. Celotno delo je potekalo po vodih in sicer so bili štirje vodi MČ-jev in pet vodov TT-jev. MČ-ji so si v prvih dneh poiskali in uredili vodove kotičke, kamor so zahajali v času gozdne šole. TT-ji pa so se v glavnem posvetili preživljanju v naravi, zato so odhajali na tri dnevne bivake. Seveda so tudi MČ-ji preživeli eno noč v improviziranem bivališču. Kolpa nam je v vročih dneh nudila prijetno osvežitev. V prostem času smo uživali v kopanju in igrah v vodi, v obliki tekmovanja pa smo izvedli tudi večino plavalca za TT in MČ. Tudi kanuji niso počivali. Vozili smo se po leni reki, nekateri vodi pa so se odpravili tudi na večdnevne izlete. Ogledali smo si tudi Predgrad in Stari grad. Pogovarjali smo se z ljudmi o življenju v teh krajih, o zgodovini in etnologiji. Povzpeli smo se tudi na Orlove stijene in Kozice, od koder je lep razgled na ta konec Slovenije.

V petek, 29. julija, je k nam prispela skupina 28 Sokolov, članov socialdemokratske stranke iz Berlina, ki je taborila ob Volčjem jezeru. Da bi jih seznanili z našo dejavnostjo, smo jih vključili v naše delo. V soboto je ena skupina odšla na vožnjo s kanuji po Kolpi, druga se je seznanila s tiskarno, tretja pa je skupaj z vodom Lisjakov odšla na izlet proti Predgradu in Staremu trgu. V popoldanskih urah smo pripravili šaljive vodne igre, nato pa smo se pomerili še v odbojki in v igri med dvema ognjema. Starejši pa so se seznanili še z lokostrelstvom.

V nedeljo so gostje odšli. Sklenjenih je bilo nekaj novih poznanstev, izmenjenih nekaj naslovov, dogovorili pa smo se še za nadaljnje sodelovanje. V začetku maja naslednjega leta pa Sokoli pričakujejo naše klubovce v Berlinu.

Nedelja je običajno dan obiskov. Sončen dan so mnogi starši izkoristili za izlet, hkrati pa so videli tabor in naše dejavnosti.

Pred koncem taborjenja pa se nam je uresničila še ena želja: v sredo 3. avgusta smo taborniki OJŠ iz Cerknice podpisali sporazum o sodelovanju z oddelkom za ljudsko obrambo pri SO Cerknica. Po tem sporazumu bo ustanovljena intervencijska skupina, ki bo sestavljena iz naših klubovcev, katerih naloga bo, da v primeru izrednih razmer (poplav, potresa...) poskrbi za zasilna bivališča ljudi, nudi pomoč pri vajah oddelka za LO, na drugi strani pa nam oddelka za LO nudi finančno in materialno pomoč, predvsem v obliki šotorov in ostale opreme, ki je nujna na taborjenju. S tem sporazumom smo okrepili dosedanje sodelovanje s tem oddelkom in upamo, da bo to sodelovanje v obojestransko korist.

Tako je za nami še eno taborjenje. Analizirali in ocenili ga bomo skupaj z vodniki in vodstvom tabora. Za zaključek pa bodo vodniki in vodstva odšli na tridnevni izlet na Peco.

A. Žnidaršič

Strelnske novice

OB OBČINSKEM PRAZNIKU SEŽANE — ZMAGA BRESTA

Občinska strelska zveza Sežana in občinski štab za teritorialno obrambo občine Sežana, sta v počastitev občinskega praznika, 28. avgusta, organizirala strelsko tekmovanje z vojaško puško MAUZER — M48. Tekmovanja se je udeležilo 74 ekip oziroma 221 strelcev. Vsak tekmovalec je dobil puško organizatorja ter 3 naboje za preizkus in 10 za oceno. Streljali so v 100 m oddaljene tarče. Zmagala je ekipa strelske družine Brest Cerknica, ki so jo sestavljali Janez Škrlič, Janez Obreza in Franc Mahne z novim rekordom tekmovanja.

Odlično se je odrezal tudi član II. ekipe Miro Kunstek, ki je med posamezniki zasedel 2. mesto.

Ekipni rezultati:

1. SD BREST 250 krogov
2. TO SEŽANA II. 246 krogov
3. TO SEŽANA I. 240 krogov

Posamezno:

1. Zoran Oražen — TO Piran 91 krogov
2. Miro Kunstek — SD Brest 90 krogov
3. Verena Martinčič — SD Senožeče 88 krogov

REPUBLIŠKO PRVENSTVO Z MALOKALIBRSKO PUŠKO USPEŠNO ZA BREST

Strelska zveza Slovenije je organizirala republiško prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško za mladince in mladinke. Strelska družina Brest je nastopila z ekipo mladink in mladincev posamezno. Mladinke niso ubranile lanskoletnega prvega mesta, izgubile so ga za 10 krogov. Prijetno pa je presenetil mladinec Damjan Kandare, ki je osvojil naslov republiškega prvaka v trojnem položaju 3 krat 20.

Kriterij za nastop na državnem prvenstvu, ki bo v Zenici, je tako osvojil mladinec Kandare in mladinka Saša Istenič, ki je z 461 krogi zasedla 4. mesto.

Ekipno — MLADINKE

1. SD FRANC LESNIK-VUK HOTINJA VAS 1251 krogov
2. SD BREST CERKNICA 1241 krogov
3. SD TINE KMETIČ TRZIN 1172 krogov

Posamezno — MLADINCI

1. Damjan Kandare — SD Brest 484 krogov
2. Andrej Novak — SD Trebnje 484 krogov

F. Mahne

Hiter vzpon cerkniškega kolesarstva

Lani aprila smo pod pokroviteljstvom SGP Imos-Gradišče pričeli s treningi pionirjev — kolesarjev. Začetki so bili zaradi neizkušenosti kolesarjev dokaj skromni. Vendar so z vztrajnim delom trenerja Petra Vesela in s trdno voljo kolesarjev še konec sezone 1987 dosegli vidne rezultate v republiškem merilu, in sicer 4. mesto na medklubski gorski dirki v Kobaridu, ki ga je osvojil Robi Matak. Velik uspeh so dosegli tudi na republiškem prvenstvu v cestni vožnji v Celju, kjer je bil Marko Škrlič sedmi. Kot ekipa pa so se uvrstili na 4. mesto.

Že po enomesečnem počitku so kolesarji pričeli s pripravami na naslednjo sezono — s kondicijskimi treningi v telovadnici in s tekom v naravi, z marcem pa so zopet pričeli s treningi na kolesu. Udeleževali so se tekom v primorskem in republiškem merilu,

pa tudi državnega prvenstva na dirkališču v Kranju. Največji uspeh na državnem prvenstvu je na dirkališču dosegel Simon Arko, ki je osvojil naslov državnega prvaka v disciplini 500 m na čas v kategoriji mlajših pionirjev.

Lep uspeh je dosegel tudi Tomaž Mivec z dvema petima mestoma v disciplinah 2000 m — zasledovalna vožnja in 500 metrov na čas.

Poleg izrednega uspeha na državnem prvenstvu so pionirji dosegli lepe rezultate tudi na treh dirkah za primorsko prvenstvo. Pri starejših pionirjih je v skupnem seštevku Rudi Debevc dosegel drugo mesto (prvi na gorskem kronometru v Cerknici in drugi na kronometru v Idriji), Tomaž Mivec pa tretje mesto (prvi na kriteriju v Novi Gorici in drugi na gorskem kronometru v Cerknici). Pri mlajših pionirjih pa je bil Simon Arko v skupnem seštevku tretji (drugi na kronometru v Idriji in tretji na gorskem kronometru v Cerknici). Velik uspeh so kolesarji dosegli na medklubski dirki v Kokrici, kjer je bil Tomaž Mivec drugi, Boštjan Nared pa četrti.

Tako se je sezona 1988 končala zelo uspešno. Vendar smo z mislimi že v naslednji sezoni, ko bomo prvič imeli ekipo mlajših mladincev.

Naša želja je pridobiti čim več mladih kolesarjev iz cele cerkniške občine, ki bi pričeli s treningi v cerkniški telovadnici že v novembru.

D. Hribar

Filmi v oktobru

1. X. ob 19.30 in 2. X. ob 16. uri — ameriški pustolovski film VELIKA ZMEDA V KITAJSKI ČETRTRI.
2. X. ob 19.30 — ameriški vojni film PEKLENSKO TABORIŠČE.
3. X. ob 19.30 — ameriški akcijski film ISČE SE ŽIV ALI MRTEV.
6. X. ob 17. uri in 19.30 — ameriška komedija VRNITEV V ŠOLO.
7. X. ob 17. uri in 9. X. ob 19.30 — ameriški akcijski film VETERANI V AKCIJI.
7. X. ob 19.30 in 10. X. ob 19.30 — ameriški western JEZDECI MAŠČEVALCI.
8. X. ob 19.30 in 9. X. ob 16. uri — ameriška komedija ZLATI FANT.
13. X. ob 17. uri in 19.30 — ameriška grozljivka PETEK TRINAJSTEGA, VI. del.
14. X. ob 18. uri in 16. X. ob 19.30 — ameriški fantastični film PLANET OPIC.
15. X. ob 19.30 in 16. X. ob 16. uri — ameriška komedija MLADI VOLKODLAK, I. del.
- Od 17. X. do 21. X. ob 19.30 — DNEVI DOMAČEGA FILMA: — Jugoslovanski vojni film V IMENU LJUDSTVA, — Slovenski film DOKTOR, — Slovenski film ŽIVELA SVOBODA, — Slovenski film CHRISTOPHOROS.
20. X. ob 22. uri — francoski erotični film SLADKA KOŽA ANGELIKE.
21. X. ob 18. uri in 24. X. ob 19.30 — ameriška komedija CIGANSKA DEKLICA.
22. X. ob 19.30 in 23. X. ob 16. uri — italijanski akcijski film ČLOVEK IMENOVAN BULDOZER.
23. X. ob 19.30 — ameriška kriminalka ZAPORNICE BETONSKE DŽUNGLE.
27. X. ob 17. uri in 19.30 — ameriška zgodovinska komedija YANKEE NA DVORU KRALJA ARTHURJA.
28. X. ob 17. uri in 31. X. ob 19.30 — italijanski western TEX WILLER.
29. X. ob 19.30 in 30. X. ob 16. uri — ameriška komedija MLADI VOLKODLAK, II. del.
28. X. ob 19.30 in 29. X. ob 19.30 — ameriški fantastični film OSMI POTNIK, II. del.

Filmi v novembru

3. XI. ob 19.30 — jugoslovanska drama ANGEL VARUH.
4. XI. ob 19.30 — ameriški akcijski film DVA VRAGA IZ CHICAGA.
5. XI. ob 19.30 in 6. XI. ob 16. uri — avstralski pustolovski film KROKODIL DUNDEE.
6. XI. in 7. XI. ob 19.30 — ameriška komedija MOJA MILA LETA.
10. XI. ob 19.30 — film še ni predviden.
11. XI. in 14. XI. ob 19.30 — ameriška kriminalka PODZEMLJE.
12. XI. ob 19.30 in 13. XI. ob 16. uri — ameriška komedija BRUCA V OXFORDU.
13. XI. ob 19.30 — italijanski erotični film IZKUŠNJE LEPE VDOVE.
17. XI. ob 19.30 — slovenski film SANJE MOJH DNI.
18. XI. ob 18. uri in 21. XI. ob 19.30 — ameriški vojni film DNEVNIK S PACIFIKA.
19. XI. ob 19.30 in 20. XI. ob 16. uri — hongkonški akcijski film KARATE POLICAJ.
20. XI. ob 19.30 — ameriška drama DINA.
24. XI. ob 19.30 — ameriška grozljivka ŽIVLJENJE PO SMRTI.
25. XI. ob 18. uri in 28. XI. ob 19.30 — italijanski akcijski film VRNITE NAVAJO GROMA, II. del.
26. XI. ob 19.30 in 27. XI. ob 16. uri — ameriški pustolovski film OD MUHE DO SMRTI.
27. XI. ob 19.30 — italijanski erotični film KALIGULA IN MESALINA.

BRESTOV OBZORNİK — informativno glasilo delavcev delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Izhaja na dva meseca v nakladi 2.800 izvodov.

Glavni in odgovorni urednik: Vanda LAVRIČ. Uredniški odbor: Miran PETAN, Franc GORNIK, Peter MELE, Janez OPEKA, Jože KOROŠEC, Zdravko ZABUKOVEC, Vilij FRIM, Andrej VIVOD, Hedvika MELE, Hermína MALIS, Jožica ŠKERLIJ, Franc MELE, Anton OBREZA.

Foto: Jože ŠKERLIJ. Odbor za obveščanje je izvršilni organ delavskega sveta delovne organizacije. Predsednik odbora: Vilij FRIM. Tiska: Železniška tiskarna v Ljubljani. Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).